

Biodlaren bör både vara rädd om och rädd för myran

Stackmyra är det svenska samlingsnamnet för våra olika arter av myror inom släktet *Formica*. De är precis som honungsbiet sociala insekter och bildar stora samhällen. I vardagligt språk kallas många arter inom detta släkte för stackmyror eftersom de bygger stora stackar av barr, gräs, kvistar och annat växtmaterial.

Arbetarna varierar i storlek och har rödbruna till mörkbruna färger, med håriga ögon eller andra skillnader i behåring beroende på art. Arbetarna samarbetar på samma sätt som bina i försvaret av sin koloni samt med födosök och uppfödning av larver.

Myror är mycket viktiga i ekosystemet och något vi ska vara rädda om och värna. Men de kan också vara ett stort problem för bisamhället på våren och utgöra ett direkt hot mot dess överlevnad. Arterna är svåra att skilja åt för gemene man, men du kan stöta på en rad olika myror i bigården så som den röda skogsmyran (*Formica rufa*) eller ängsmyran (*Formica pratensis*).

De är tidigt i gång med sitt födosök innan bisamhället riktigt ”vaknat till” och uppnått full förmåga att försvara sig. Myrorna kommunicerar främst via feromoner och kan förmedla intressanta födokällor till varandra. På detta sätt kan de också signalera fara och organisera försvar av stacken.

När ett bisamhälle upptäcks av myrorna kan de med gemensamma krafter snabbt plundra samhället på både foder och larver och en stor myrstack kan på några få dagar ödelägga en hel bigård.

En stark myrkoloni förintar snabbt ett bisamhälle på våren

Att förebygga angrepp av myror är därför viktigt. Dubbla lager plast kan läggas på pallen som kupan står på eller kan kupans ben ställas i burkar med olja eller annan vätska som förhindrar myrornas passage. På nätet kan man hitta många värdefulla tips från kluriga biodlare om hur man kan skydda kuporna. Myrorna är dock mycket motiverade att nå bisamhället då kupans näringsrika innehåll är åtråvärd för deras uppbyggnad av stacken. Så för biodlaren kan det vara mycket svårt att helt skydda sitt samhälle.

Bigårdar som placerats ute i skogen där stora myrstackar finns etablerade måste ibland flyttas för att undgå ödeläggelse. Vid ett påbörjat angrepp måste detta också ske mycket skyndsamt. Biodlaren kan för att vinna tid leta upp myrstigen från kuporna till stacken och halvvägs placera ut en annan födokälla så som exempelvis ett paket foderdeg. Många myror på väg till kuporna stannar då till vid det alternativa fodret i stället för att fortsätta till stacken. På det här sättet köper sig biodlaren lite tid för att förbereda flytten av bisamhällena.

Faran med angrepp från myror är dock tidsbegränsad och det är främst under tidig vår som risken är som störst. Arbetsmyrorna söker initialt föda inom hundra meter från stacken och behöver precis som bina både kolhydrater och proteiner för att föda upp nya larver och som näring till sig själva. De kan exempelvis konsumera växtsaft men jagar och samlar även insekter och andra smådjur som proteinkälla.

Myror är som sagt viktiga för vår natur men vi biodlare bör vara extra vaksamma nu under tidig vår och både arbeta förebyggande samt snabbt agera för att skydda bisamhället om ett angrepp inleds.

Richard Johansson